

Конгрес Українських Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua 15 серпня 2013 року № 33 (508)

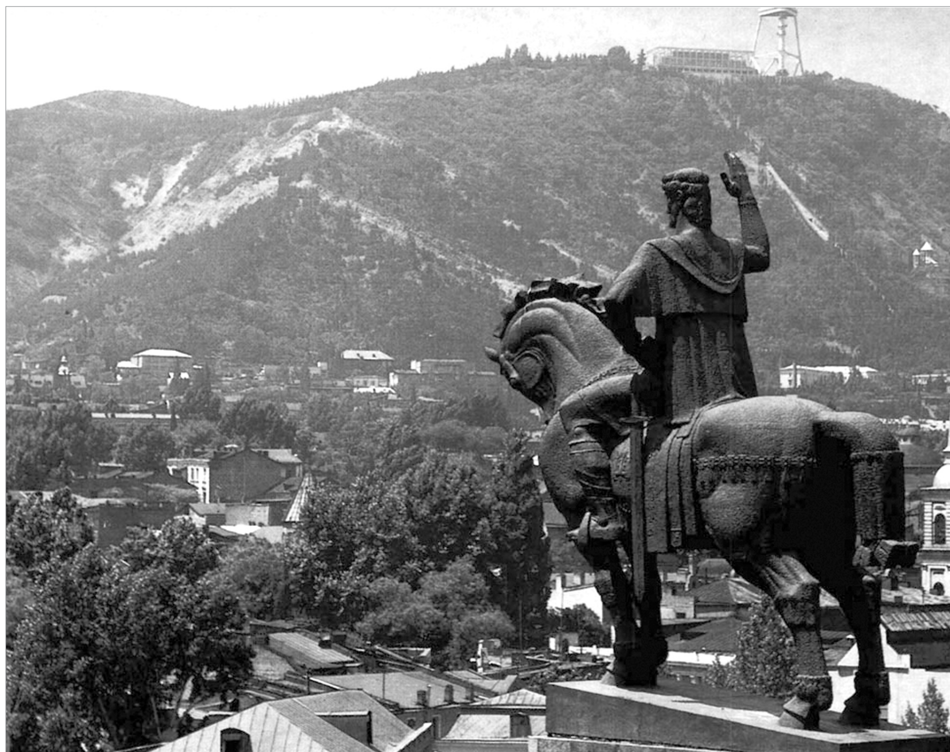
АГРЕСІЯ ПІД СУПРОВІД БРЕХНІ

або ФАЛЬСИФІКАТ МОСКОВСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ

П'ять років тому розпочалася російська військова агресія проти Грузії, в результаті якої п'ята частина території країни досі перебуває в лабетах окупанта. Нападу на Грузію передувала "артпідготовка" пропагандистського характеру, під час якої, а згодом – і в умовах військового протистояння – Москва тлумачила своїм і чужим громадянам, що Грузія – нацистська держава, а її президент – це Гітлер сьогодні, які здійснюють геноцид щодо південноосетинського народу. А оскільки в Москві завбачливо наштампували російських паспортів для жителів Південної Осетії, то в час "пік" Кремль оголосив: посилає війська захищати "своїх" громадян від грузинського "произвола".

Увесь цей фальсифікат московського "розливу" довелося росіянам фабрикувати і втілювати в життя "власними силами". Не тому, що в Грузії нема п'ятої колони. Просто не знайшлося жодного грузина, який би в своєму моральному занепаді опинився так низько, що власний народ звинуватив у злочині проти людства – геноциді осетин (чи то пак – росіян за паспортом і громадянством), назвав свою країну заповідником ксенофобії, неонацизму та антисемітизму, ну й закликав би владу чужої держави, аби та провчила Грузію. Таке відступництво затаврувало б ганьбою та прокляттям не лише зрадника, а й рід його до сьомого коліна. Честь і гідність для грузинів – не порожній звук.

І тут годі втриматися від аналогій з недавніми подіями в Україні. Напередодні 70-ї річниці Волинської трагедії 148 нардепів звернулися з проханням до парламенту сусідньої держави, аби той звинуватив українців у тяжкому злочині – геноциді. На додачу ще й оббрехали нашу країну, в якій, мовляв, сьогодні панують і ксенофобія, і антисемітизм, і неонацизм, отже, людство має її остерігатися. Синдром холуйства та продажності спонукав пасквілянтів так прогинатися перед Москвою, що епітет "раби, підніжки, грязь Москви" щодо них виглядає поміркованою характеристикою… Зрадники мали б сидіти за гратами. І колись таки будуть! А поки що їх підступний пасквіль укрив Україну ганьбою. Українці досі не викинули цих маргіналів на задвірки суспільного життя. Через це – болить серце і на душі тривожно.

Богдан Івченко підготував для "Історичної правди" дослідження (для українців – особливо актуальне) про те, як російська пропаганда дискредитувала Грузію та її президента напередодні та під час російської агресії на цю країну. Публікуємо його (із скороченнями), сподіваючись, що наведені факти розбудять свідомість сплячих.

Закінчення на 5-й стор.

 ЗНАЙ НАШИХ!

УКРАЇНСЬКІ ШАБЛІСТКИ – ЧЕМПІОНКИ СВІТУ

Збірна України завершила чемпіонат світу в Будапешті командним золотом дівчат-шаблісток. У фіналі збірна команда України у складі Ольги Харлан, Галини Пундик, Олени Вороніної й Аліни Комащук з рахунком 45:44 перемогли збірну Росії.

У фіналі чемпіонату світу українки зустрічаються з росіянками вже четвертий рік поспіль. Однак, незважаючи на численні перемоги над цією командою на етапах кубків світу й чемпіонатах Європи, здобути перемогу в "золотому матчі" світового форуму над Росією їм удалося тільки тепер.

Фінал почався з несподіваної поразки Ольги Харлан. З рахунком 1:5 вона поступилася Юлії Гавриловій. Однак, уже в наступному бою з Катериною Дьяченко Олена Вороніна змогла підтягти свою команду вперед і скоротити розрив до одного удару – 9:10.

Далі команди йшли удар в удар, однак у п'ятому бою Ольга Харлан знову дозволила вирватися росіянкам уперед, програвши Яні Ягорян 1:6. Як не намагалися Аліна Комащук й Олена Вороніна скоротити розрив у рахунку, але на останній бій з Катериною Дьяченко Харлан виходила, програючи цілих 5 ударів – 35:45.

Здавалося б, росіянкам й у четвертий раз поспіль пощастить стати чемпіонками світу, але тут на фінальному помості почалося діятися щось неймовірне. Удар за ударом Харлан наздоганяла Дьяченко, і от уже рахунок бою став 41:42, але тут російська спортсменка спочатку викликала лікаря на доріжку, а потім і зовсім попросила замінити її на Діну Галіакбарову через травму ноги.

Як інформує Національна федерація фехтування України, після цієї заміни Харлан нанесла підряд три удари – 44:42, і тепер тільки один заповітний "туше" відокремлював нас від золота. Але й Галіакбарова виявилася не простою спортсменкою й зрівняла рахунок 44:44. Як і рік тому у Києві, все повинен був вирішити один заповітний удар, який і нанесла Харлан, принісши в такий спосіб собі й своїй команді звання найсильніших спортсменок планети.

За повідомленнями ЗМІ

 НОТА

Росія судитиме свідка убивства українських рибалок

Росія відмовилась повернути в Україну рибалку Олександра Федоровича, єдиного, хто вижив у результаті нападу в Азовському морі російських прикордонників на баркас рибалок із Донеччини. 17 липня катер берегової охорони "полював" за українцями, протаранив їхній баркас, а російські прикордонники без жодних попереджувальних пострілів відразу стріляли по рибалках автоматними чергами. Четверо українців загинуло. Причиною трагедії росіяни назвали зіткнення катера з баркасом.

Про достовірний перебіг трагічних подій розповів їх свідок – Олександр Федорович. Він ще лежав у лікарні, а йому вже готували "місце" в СІЗО. Росіяни вирішили його судити за ст. 256 (незаконний вилов і видобуток біологічних ресурсів). Україна клопотала, щоб справу закрили, бо порушили її безпідставно. Та Росії, схоже, залежить на тому, щоб "закрити рота" українцеві й примусити його повторювати міф про "цілком законні" дії російських прикордонників, які "захищали" свої територіальні води від "злісного вилову біологічних ресурсів". Тож Федоровича в Україну не відпустили, порушили проти нього кримінальну справу, з матеріалами якої вже навіть встиг (9 серпня) ознайомитися потерпілий звинувачуваний. Того ж дня адвокат Федоровича Вікторія Просвіріна клопоталася про припинення кримінального провадження за Федоровичем і надання йому права повернутися на територію України.

"9 серпня слідчий відмовив у задоволенні цього клопотання і передав зараз справу в прокуратуру. Тому на сьогодні, можливо, протягом 10 днів, справа прокуратурою буде розглянута, і її передадуть у суд, або повернуть знову на дослідування, якщо знайдуть підстави для цього", – повідомив консул України в Ростові-на-Дону Василь Сердега. Він зазначив, що Україна продовжує наполягати на тому, щоб цю справу було закрито, тому що її відкрили безпідставно.

Безпардонна вседозволеність Росії вже давно обурює світ, який, втім, намагається з нею не "зв'язуватися" – зважаючи на її непрогнозованість. Проте, що нам світ, коли йдеться про загибель чотирьох громадян України і долю п'ятого, який фактично став заручником російської політики. Наша держава має захищати права українців. У конкретному трагічному випадку, коли жертвами агресивної непрогнозованості прикордонників РФ стали наші громадяни, мляву реакцію офіційного Києва можна пояснити лише неповагою до свого народу. За смерть українців має нести відповідальність Росія – чи спроможні на таку позицію владоможці з Банкової?

33

4 820102 210017

ПОГЛЯД

"ШЛЯХ ЛЮБОВІ І ВЕДЕННЯ ДІАЛОГУ"

Огляд інтернет-матеріалів про відзначення 1025-ліття Хрещення

Ольга РІЗНИЧЕНКО

Чесно кажучи, хотіла назвати статтю "Хто кого? Або п'ятирічки Хрещення" і порівняти їх із "безбожницькими п'ятирічками" тридцятих. Думала провести паралель між карнавальними антирелігійними шествіями тридцятих із нинішніми шоу російських поп-зірок типу "Аліси" (тої самої, що "Мы русския-я-я, мы православныя-я-я!"), Кубанського козачого хору ("Это – русское раздолье, это – русская земля"), що "зажигали" на Майдані Незалежності з нагоди чергової п'ятирічки Хрещення… Можна було б також провести дослідження, двірники якої з епох – минулої радянської чи сучасної постсвяткової – збирали під ранок більше празникової склотари.

Серед десятків статей, інтерв'ю, реплік, вражень на українських сайтах, які висвітлювали відзначення 1025-ї річниці Володимирового Хрещення, не знайшла жодного матеріалу, в якому б ця подія асоціювалася із Христовою Церквою. І поважні ієрархи, і філософи, і аналітики сходились на виключно політичних приводах для презентації світських і церковних верхів на цьогорічному "не надто ювілейному ювілеї".

Так, архієпископ Харківсько-Полтавський Ігор (Ісіченко) у Львові під час презентації своєї книги "Пильнуй світильник" у червні цього року підкреслював: "Те, що відзначення на високому державному рівні пройде з дуже сильними політичними складниками, викликає у мене певну стурбованість. У всякому разі воно ніяк не відповідає нашій історії Хрещення Русі. Тобто в самій моделі відзначення Хрещення кожні 5 років криється небезпека цазерпапізму і візантійського типу нав'язування стосунків держави-Церкви". Далі Владика Ігор нагадав, що відзначати Хрещення почали з його 900-літнього ювілею, коли главою Російської Церкви був імператор Олександр III, а обер-прокурором Священного Синоду сумнозвісний К.Победоносцев. І за такою ж логікою відновлюються ювілеї і сьогодні.

Тут доречно згадати анекдот, який цими тижнями ходив в інтернеті: "– Скажите, а зачем Кирилл на днях приезжал на Украину? -Убеждал Януковича называть памятник крестителю Руси – святой Владимир Владимирович." У кожному жарті є доля правди. Принаймні Віталій Портніков на Ліга інформ зазначав, що Путін їде на святкування не для того, щоб обговорювати з Януковичем наболіле, а продемонструвати, що він, і ніхто інший є "господарем Святої Русі". І дійсно він вчергове запізнився на протокольну зустріч із українським Президентом, показавши свою зневагу. Натомість віддав перевагу спілкуванню з проросійськими шовіністами на "круглому столі" свого кума Медведчука, на якому, виступаючи, порівнював значення православ'я для Росії із ядерною зброєю.

Закінчення на 7-й стор.

ПО КОМУ НАРИ ПЛАЧУТЬ

ЧИМ ВІДКРИВАЮТЬ ЕЛЕКТРОННІ БРАСЛЕТИ? НЕВЖЕ ХАБАРАМИ?

Петро МЕЛЬНИК: чого не зробиш, аби викликати співчуття…

Декілька днів тому українське суспільство вчергове поінформували про пересічну, як для чинної влади, пригоду. Її третє – правоохоронне – крило так запопадливо створювало комфортні умови для одіозного і скандально відомого хабарництвом і не тільки екс-ректора Петра Мельника, що він врешті плюнув на домашній арешт і на всю правоохоронну систему, та й подався в світи шукати притомніших слідчих, прокурорів і суддів, залишивши їм на згадку електронний браслет, який начебто фіксував місце його перебування.

Коли Петра Мельника тільки застукали на злочині, люди гадали, яким же чином регіонали будуть рятувати свого члена від тюрми. І що б ви думали? Більшість громадян схилялися до того, що йому створять сприятливі умови для втечі, і не помилилися. Ще б пак! Мельник був одружений із сестрою самого Миколи Азарова, дарма що розбіглися. Ну, помутилося чоловікові в голові від молодого тіла – з ким не буває… Статки разом наживали, надійними дружбанами обзавелися – виручить шварго. Одне слово, не залишить Партія регіонів Петра на поталу, вірили люди…

Ректора Національного університету Державної податкової служби Петра Мельника затримали під час одержання хабара. Сорок і вісімдесят тисяч гривень плюс тридцять тисяч доларів у сейфі ("хабарність" яких ще треба довести) – не така вже й велика сума з огляду на масштаби хабарництва, про що, як цілком очевидну і відому широкому загалу річ, роками розповідають випускники вишу та їхні батьки.

Ректор, кажуть, з абітурієнтами не церемонився і перш, ніж надати їм статус студента, особисто зустрічався чи не з кожним. Утім, "прохідна" сума вступникам була відома заздалегідь. А якщо хтось, приміром, із земляків, намагався апелювати до сентиментів "малої батьківщини", пан Петро не розчулювався: "А як ти хотіла? Щоб ото твій син одразу з грязі та в князі?" І платили! По п'ять, і по вісім тисяч доларів. Принаймні, так стверджують "зацікавлені" у навчанні сторони.

Красномовні свідчення вмістила "Газета по-українськи": "500 гривень коштувала позаторік "п'ятірка" за екзамен в Ірпінському університеті, – каже його випускниця киянка 24-річна Юлія. – Ніхто в залікову зараз гроші не кладе. Викладач дає рахунок, кладеш на картку і фотографуєш чек. Перед сесією біля терміналів "Приватбанку" черги стояли. Вступ на факультет податкової міліції коштував 8 тисяч доларів. Татові дозволили 5 заплатити відразу, а решту віддати до Нового року. Але я вступила на дешевший, юридичний, за 5 тисяч доларів".

– Петра Володимировича хтось підставив, – вважає студент третього курсу Сергій, 20 років. – За вступ давали не більше п'яти тисяч доларів. Хіба це гроші? Попробуй у Києві вступити на державне за 40 тисяч гривень. Я теж платив і не шкодую".

Мені, зізнаюся, моторошно стає – не від названих сум, бо чула ще й про більші – їх начебто сплачують при вступі у виші, випускники яких дбатимуть про здоров'я нації… Лякають одкровення хлопця, який "теж платив" і не шкодує… Мовляв, не заплатиш, то й в люди не виб'єшся. І звучить це, як стандарт життя. Чи стандарт нашої з вами убогої поведінки? Не секрет, що серед престижних університетів України називають лише один, куди точно можна вступити без хабара, – Києво-Могилянську академію. В інші – або тільки за гроші, або "як пощастить". У регіонах кажуть, що побори вимушені – мусять возити хабарі до Києва… Як бачимо, і спосіб життя наш, і його моральність опустилися нижче каналізації.

"Чи посадять ректора? Навряд чи, – міркували аналітики та інші добре поінформовані люди. – Скоріш за все, присудять сплатити в казну суму з багатьма нулями. Адже спіймали Мельника не тому, що влада справді вирішила боротися з корупцією, а тому, що його посада надто прибуткова і комусь дуже наближеному до "сім'ї" її пообіцяли". Начебто добровільно відмовитися від неї ректорові пропонували "по-доброму". Не захотів – довелося організувати затримання на місці злочину. Та й народ побачив, як влада, борючись із корупцією, своїх не жаліє: Мельник – член Партії регіонів.

Тарас Чорновіл вважає, що люди рівня Петра Мельника завжди брали хабарі і не мали проблем. Ректора затримали, бо він не є наближений до оточення Януковича. "А головне, – каже Т.Чорновіл, – він був пов'язаний із середовищем Клюєва. Сьогодні середовище Льовочкіна намагається насолити клюєвському. Тож подібних затримань до кінця року можна чекати ще п'ять-шість. Це будуть колишні депутати із Партії регіонів, які не зуміли потрапити в середовище "сім'ї". Головні завдання затримання виконало. Народ побачив, що влада бореться з корупцією. А середовище зрозуміло, що хабарами треба ділитися".

Поки П.Мельника возили то до лікарні, де він збирався оперувати натруджене серце, то до суду, говорити з яким у нього не було найменшого бажання, розігрувався сценарій втечі. Першого серпня Печерський райсуд Києва обрав підозрюваному запобіжний захід у вигляді домашнього арешту до 27 вересня. Ще за тиждень, сьомого серпня, йому начебто начепили електронний браслет і поселили за місцем прописки – в Ірпені. На чотири садиби Мельника – на Оболонській набережній в Києві, в карпатському селі Поляниця, в Ірпені, селі Дмитрівка і на київську квартиру по вулиці Інститутській начебто накладено арешт.

Наступного дня слідчий ознайомив пана Петра зі змістом клопотання про зміну йому запобіжного заходу з домашнього арешту на тримання під вартою, яке він мав намір передати до суду. Мельник зрозумів "сигнал" правильно і за кілька годин чкурнув з-під начебто арешту.

У той час пильне око зовнішнього спостереження, очевидно, саме задрімало. Бо хоч авто з "тайняками" стояло попід будинком, наряд не помітив, як арештант вийшов з дому і, як засвідчили службові собаки, городами подався на трасу, де й загубився слід втікача, який, кажуть, сів у якийсь транспорт. Тепер слідчі гадають: чи везли соратники Мельника до Гостомеля, а звідти чартерним рейсом у ближнє закордоння, чи затаївся він десь зовсім поруч. Одне втішає: сигнал тривоги надійшов таки на пульт контролю за особами, які перебувають під домашнім арештом, а керівник МВС В.Захарченко навіть призначив службове розслідування, яке має з'ясувати всі обставини того, що сталося, про що прес-служба МВС оперативно повідомила. Схоже, в МВС таки мають нас за дурнів.

А ще за чотири дні, 12 серпня, Печерський суд ухвалив суворе рішення: змінив для Мельника запобіжний захід з домашнього арешту на тримання під вартою. З часом у суді все склалося: за чотири дні втікач міг двічі пересікти екватор – наявність паспорта любого штибу, громадянства і прізвища, звісно, для Мельника не проблема. Та про всяк випадок його навіть у міжнародний розшук не подавали – ану чоловік не встигне добратися до надійного місця. І лише 13 серпня таки подали, мабуть, добрався.

Тепер, коли "домашній арештант" у безпеці, правоохоронці переймаються "розслідуванням" особливостей безпрецедентного таланту Мельника в царині знімання електронного браслету, та ще й так, що той залишився неушкодженим. В обласної прокуратури складніше завдання. Вона має встановити, чому міліція не допильнувала екс-ректора і що то було: службова недбалість чи злий умисел. Кажуть, відповідь очевидна для всіх, окрім правоохоронців і безнадійно наївних.

Ольга ДМИТРЕНКО

Наші корпункти

Вінниця	Березовський В'ячеслав	(067) 258-55-71
Дніпродзержинськ	Чередниченко Олександр	(098) 242-54-87
Дніпропетровськ	Фурман Анатолій	(050) 695-83-48, (097) 243-71-72
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Ярмолінський Олег	(067) 702-63-37
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Кривий Ріг	Мельник Олександр	(096) 298-19-56
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Салтиченко Михайло	(067) 942-64-71
Одеса	Ролінський Володимир	(095) 678-76-73
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Друзь Віктор	(096) 485-67-37
Тернопіль	Ткач Володимир	(098) 711-05-50
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(097) 285-32-96
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ШЕВЧЕНКОВА УКРАЇНА

ЖИВА ПАМ'ЯТЬ ПРО ТАРАСА

Розповіді, збережені нащадками генія, містять чимало цікавих деталей

Батьківська хата Тараса Шевченка в Моринцях

Богдан Максимович зі Львова у статті "Як побачити не "заскленого" Шевченка?" ("День", № 72–73 за 19–20 квітня 2013 р.) акцентує увагу на тому, що в підготовчій праці до Великого ювілею ми повинні якомога більше пізнавати нашого генія, заглиблюючись у його велику спадщину й життя. Автор робить акцент на тому, що пізнавання нашого Пророка варто розпочинати з важкого Тарасового дитинства.

Перечитуючи вкотре Золоту книгу "Кобзар", я декілька років тому поставив перед собою мету: глибше вивчити творчість і життєвий шлях Кобзаря. І не лише тому, що я є нащадком цього великого роду, мене також цікавили невідомі сторінки його життя в дитинстві – у рідної, по батькові, тітки Олександри Іванівни в селі Софіївка Черкаського району.

Займаючись цими дослідженнями, з'ясував, що частина родини Тараса Шевченка на початку XIX сторіччя переселилася на вільні землі теперішньої Софіївки із села Моринці Звенигородського району. Серед перших переселенців були: Шевченкова тітка – Олександра Іванівна, дядько – Остап Іванович, сини дядька – Йосипа Івановича – Ілько та Нестор. Куток, а потім село, де вони мешкати, стали називати Моринкою, оскільки прибулі були з Моринців. Наприкінці XIX століття Моринка стала Софіївкою. Село назвали так на честь доньки княгині Браницької, якій належали землі й село в ті часи. Як дослідили працівники Шевченківського національного заповідника в Каневі, від покоління до покоління мешканці цього села передавали знання, що причиною переселення їхніх предків із сіл Моринці та Кирилівки в Софіївку було те, що поміщик Енгельгардт переселяв сім'ї непокірних селян цих сіл на ті землі, де сьогодні розташована Софіївка. Підтвердженням цього є спільні для згаданих сіл прізвища – Шевченки, Маламужі, Олійники, Боровики, тощо; родинні зв'язки мешканців згаданих сіл завжди були і тривають донині.

Бунтарський дух був притаманний великій родині Шевченка з діда-прадіда. За переказами мешканців цього села, поет не раз бував у Софіївці. Особливо запам'яталося всім, коли після смерті мами Тарас одне літо жив у тітки Олександри. Він, бувало, почне малювати верби на зовнішній стіні хати, тож тітка й починала сварити Тараса. А чоловік їй каже: "Не свари, стара, хлопця. Ти ж бачиш, який Господь дав йому дар".

Завдяки Шевченковій родині до нас дійшли ще й такі оповіді про витівки маленького Тараса під час його перебування у своїх рідних у Софіївці. Як піде, скажімо, тітка Олександра до церкви, то й Тарасика бере з собою. Через деякий час люди вже й кажуть, що Тарас з іншими хлопцями забралися на дзвіницю. Почує це тітка, то й руки опустить. Бідкається і благає Тараса, щоб спустився.

А іншого разу, бувало, Тарас, як повіяло сильним вітром, учепився за крило вітряка, що стояв неподалік від тітчиної хати, і прокрутиться на тому крилі разів зо три, а тітка вже й мліє було з ляку, щоб не розбився її непосида.

Хоробрість, сміливість, відчайдушність були притаманні з дитинства Тарасові. Таким його виховали і власне напівсирітське життя, і життя його рідних та близьких людей, які, крім особистого прикладу – важкої праці, щоб вижити, не могли дати освіти здібному підліткові.

Тарас Григорович – самородок, дар Божий для українського народу, всього людства. З роками його велич тільки ще збільшується, позаяк його поезія, художні твори завжди актуальні й такими залишаться завжди. Зараз ми живемо в інші часи, але слово поета бринить у наших душах. Ми пам'ятаємо його і засвідчуємо свою любов та пошану до нього.

Пригадую тепер те, що розповідала бабуся, Шевченко Марія Іллівна, котра народилася 1894 року в багатодітній Шевченківській родині в селі Софіївка. Її батьки мали десятеро дітей. Вона була наймешою, а найстаршим був брат, який народився 1875 року. 1917 року бабуся вийшла заміж у сусіднє село Березняки, яке розташоване за 10 кілометрів від Софіївки. Скільки її пам'ятав, у селі її називали "Ревихою". Для мене було незвично, боляче й образливо, що таке слово звучить з іменем моєї дорогої людини. Я довго не наважувався запитати її про це – чому так називають. Думав, що цим ображу її. Але одного разу наважився, і бабуся розповіла мені, що вона пишається, що її так називають, бо в Софіївці – в селі, де вона народилася, всіх Шевченкових родичів так звуть. І ти, сказала вона, онуче мій, шануйся теж, а "Реви" – тому, що гучно співали, в народі кажуть: "ревуть". Ось яка наша гілка генеалогічного дерева по лінії Йосипа Івановича Шевченка, рідного брата Григорія Івановича Шевченка, Тарасового батька (Тарас мав і рідного брата на ймення Йосип).

Бабуся розповіла, як згадували її рідні останній приїзд Кобзаря в Україну, у тому числі в Софіївку. Правнучка його двоюрідного брата Нестора, нині киянка Людмила Бондаренко у статті "Не так давно все те було" в часописі "Українське слово" (№ 20 від 20 травня 1999 р.) описує "Ревівський рід" села Софіївки і як односельці розповідали про ту літню ніч 1859-го, коли Тарас Шевченко приїздив в Україну й ночував у рідних у Софіївці. "З родичами Тарас цілісіньку ніч, аж до ранку, вів жваву розмову, вони разом співали під бандуру. Чого тільки не переспівали: і сумних народних пісень, і бунтарських, що на той час не дозволялось. От тільки Тарас любив співати поволі, розтягуючи мелодію, а інші – поспішали. Як починали пісню, то спочатку збивалися, а потім добирали ладу, і так гарно у них виходило – на весь їхній куток було чути. Можливо, так їх і прозивали, бо дуже гучно співали..." – пише вона.

Мене ця стаття і схема нашого родоводу від Людмили Бондаренко надихнула, і я завзято приступив досліджувати маловивчені моменти життя і творчості Тараса Шевченка. Підсумком моєї праці виявилися дві статті в обласних газетах і виступ на обласному радіо.

Розповіді про Шевченка – це жива пам'ять, яка збереглася в сім'ях ще живих його родичів. А соціальний склад його великого роду, багато хто з якого теж належить до визначних постатей України, дуже різноманітний. У ньому є й літератори, й лікарі, і юристи, вчені, художники, а решта працювали в сільському господарстві та промисловості.

Нащадки великого сина українського народу зробили певний внесок у відновлення Української держави, про яке так мріяв Ґеній і Пророк Тарас Шевченко.

Василь САПЕЙКО
"День", №97, 2013

ЦЕ – НАША ІСТОРІЯ

РАБСТВО XX СТОЛІТТЯ

Українське село у Другій світовій війні

Валерій ШВЕЦЬ

Не вірте нікому, що німці – погані люди. Вони нікому нічого поганого не зробили. Ці слова не раз я чув від бабусі моєї дружини – баби Єлизавети. Все своє довге життя вона прожила в селі Липняжці Кіровоградської області. Село було великим і розташовувалось на дорозі Одеса – Київ. Під час останньої війни у ньому містився німецький гарнізон, а в хаті баби Єлизавети – німецька комендатура. Я не вступав у суперечку стосовно її слів, бо ще довго залишався в полоні відомих радянських стереотипів щодо Другої світової війни. Ці стереотипи настирливо впроваджували у нашу свідомість радянською школою, та й тепер так само впроваджують школою незалежної України. "Ми повернули вам правду історії", тобто радянський погляд на всіх і на себе – "волають" останнім часом великі плакати на вулицях Одеси. Яку саме пам'ять нам повернули?

Вороже ставлення до селян від початку було одним з засадничих принципів марксизму. Селянам просто не було місця в омріяному лівою інтелігенцією Заходу ідеальному, з її точки зору, комуно-соціалістичному майбутньому. Тому ця інтелігенція соромливо відвертала очі від усього, що відбувалося в селі і з селом у Радянському Союзі, і не висловила навіть крихти співчуття українському народу, селяни якого у передвоєнні роки пережили справжній геноцид.

Перед війною 66 відсотків населення України проживало в селі. Яким був статус цих людей? Паспортів вони не мали. Без дозволу сільради не мали права покинути село навіть на кілька днів. Їх не селили в готелі, де був потрібний паспорт, з тої ж причини їм не продавали квитки на деякі види транспорту. Їм не платили за роботу в колгоспі. Щоправда, інколи в кінці року давали по півкілограма зерна на один відпрацьований в колгоспі день. Не працювати в колгоспі було неможливо. На відміну від панщини, де на пана працювали лише кілька днів на тиждень (2–3 дні, рідко більше), робочий тиждень у колгоспі міг тривати сім днів. Колгоспникам не платили пенсії, та й саме поняття пенсійного віку до колгоспників не застосовували. Людина мусила працювати аж доти, доки трималася на ногах.

Поняття лікарняного листа щодо колгоспників не існувало. Вагітність жінок ніяк не брали до уваги, за кілька днів після пологів жінка вже мусила знову ставати до важкої фізичної роботи. Мати мого батька, поховавши більшість своїх дітей, переживши три штучні голоди і розкуркулення, змогла прожити лише 59 років. Останні роки свого життя вона важко хворіла. Це ніхто не хотів брати до уваги.

Так 1941 року зустрічали німецькі війська в деяких українських селах, і таких сіл було не так мало. Чому так відбувалося? Бо сталінське колгоспне рабство було аж занадто нестерпним… Фото з сайта rferl.org

Закінчення на 6-й стор.

ІНТЕРВ'Ю З ПРЕЗИДЕНТОМ

"РОСІЯ НЕ ДОСЯГЛА МЕТИ ВІЙНОЮ, ТОЖ СПРОБУВАЛА ВЗЯТИ РЕВАНШ ЧЕРЕЗ ВИБОРИ"

Напередодні п'ятої річниці російсько-грузинської війни головний редактор сайту "Історична правда" взяв інтерв'ю у Президента Грузії Міхеіла Саакашвілі в Тбілісі.

– Пане Президенте, дуже дякую, що дали згоду зустрітися.

– Мені приємно, я щиро вдячний за інтерес.

– Будемо говорити про сумну подію. Через декілька днів – чергова річниця окупації російськими військами території Грузії. Коли Ви, як Президент, глава держави, зрозуміли, що просто напруженням і перестрілками не обійдеться і війна вже на порозі?

– Практично до самого початку великомасштабного вторгнення не було до кінця зрозуміло, що відбувається. В принципі, погана інформація йшла з усіх боків. За кілька днів до війни всі наші сайти були заблоковані. Це була перша в історії кібертака перед початком військової операції. У ті ж дні було евакуйовано мирне населення міста Цхінвалі. Це теж була військова операція. І не тому, що їм було шкода людей, просто там (від Рокського перевалу до Цхінвалі) вузька дорога. Якби почалися перестрілки перед тим, як людей евакуювали, то біженці просто заблокували б рух танкових колон.

Крім того, наскільки я знаю від своїх українських друзів, Чорноморський флот за кілька днів до цього пішов (до берегів Грузії).

Незважаючи на те, що подібна інформація надходила постійно, важко було повірити, що (Росія) піде війною. Ми жили в режимі провокацій багато років, особливо – останні місяці перед вторгненням, приблизно з початку травня 2008-го. У якомусь сенсі, накопичилася втома. І вірилося, і не вірилося ...

– Не можна ж жити постійним очікуванням...

– Так, є такий вислів – краще жахливий кінець, ніж жах без кінця. От у нас був "жах без кінця". Наші літальні апарати збивали росіяни. Відбулася сутичка між нашим і російським спецназом – у глибині нашої території. Були бомбардування, були вибухи...

7 серпня, коли вже було цілком очевидно, що якісь підрозділи російських військ, включаючи танки і спецназ ГРУ, увійшли на грузинську територію, я ще вагався.

Можна це вважати несерйозним, за що мене й критикували, але я розглядав можливість поїхати на відкриття Олімпіади в Пекіні. Літак був готовий, я кілька разів відкладав виліт – на півгодини, на годину. І коли начальник служби протоколу попередив, що якщо ми не вилетимо протягом півгодини, то просто не потрапимо на відкриття, оскільки в Пекіні "борти" беруть в порядку "живої черги", лише тоді сказав: відправляйте літак, залишаюся. І навіть в той момент я ще вагався, надходили суперечливі відомості, ми оголосили одностороннє припинення вогню.

Увечері (7 серпня 2008 р.) почалися масовані обстріли в нашому напрямку. Було радіоперехоплення, в якому російський генерал каже: давай зітремо з лиця землі той чи інший грузинський населений пункт. Потім ми отримали дані, що танкові колони вже перебувають в Грузії. Ось тоді і стало цілком очевидно, що маємо справу з великомасштабним вторгненням.

– Вам дорікають за те, що коли 7 серпня, о 23.30, Ви віддали наказ про відповідь російським окупантам, то в той момент у зверненні до народу Ви не сказали, що російські війська вже на території Грузії.

– Тому що ми дуже сподівалися, що Росія сама про це заявить. Ми давали їй шлях для відступу. У них настільки потужна військова машина в порівнянні з тим, що ми мали, тому уявити, що вони всю міць задіють (а це і було б, якби ми сказали, що почалася російсько-грузинська війна)... А так вони могли сказати: хтось там із кимсь перестрілюється...

– Добровольці якісь...

– Так, адже саме так було під час абхазької війни і під час конфлікту в Цхінвальському регіоні на початку 1990-х років. Якби ми навіть кричали, що це великомасштабне військове вторгнення, то нас у першу чергу почули б самі росіяни. Світові все одно потрібен був час, щоб у все це повірити. Ми думали, що якщо нейтралізуємо передові загони, то вони самі зупиняться – і все обійдеться дипломатичними заходами.

Мотивація моя була така: давайте залишимо їм дипломатичні шляхи (для відступу).

– Нещодавно Ви зробили сенсаційну заяву, що атаку на Тбілісі зупинив Президент США Джордж Буш. І що саме столиця Грузії була метою російської військової агресії.

– Так.

– Чому ж тоді американська допомога, яка, виходить, справді була, надійшла так пізно?

– Росіяни все правильно розрахували – Буш був у Пекіні. Я думаю, що основна помилка американців була в тому, що вони до кінця не сприймали серйозно загрозу російського вторгнення. Вони розуміли, що справи йдуть не дуже добре, але вірили росіянам.

За два місяці до війни (державний секретар США) Кондоліза Райс прибула до Грузії. Напередодні її візиту російські літаки пролітали дуже низько над Тбілісі, і того разу вони (російська влада) не сказали, як звичайно, мовляв, ми тут ні до чого, це провокація, то грузинські літаки літають ... Тоді вони вперше визнали, що це їхні літаки. Таким чином, випробовували реакцію США. Реакція була, але недостатньо сильна.

До цього Буш зустрічався з Путіним в Сочі, і вони домовилися, що після канікул, наприкінці вересня, на Генеральній асамблеї ООН зустрінуться (міністр закордонних справ Росії) Лавров і Райс, і можливо, грузинські дипломати, і все буде обговорено.

Після цього Буш полетів до Пекіна, Кондоліза Райс – у відпустку. (Міністр закордонних справ Німеччини) Штайнмайер, який краще за всіх розумів, що буде війна (він нам прямо сказав це за два місяці до 8 серпня), теж поїхав на якісь острови...

Єдина людина, яку я знайшов по телефону, був генсек НАТО (Яап де Гооп Схеффер). Все, що я міг по відкритій лінії сказати йому, – сказав. Поговорив ще з міністром закордонних справ Швеції – більше нікого не було. Та коли Буш повернувся до Вашингтона, у повітря підняли авіацію, дисльовану на території Туреччини, перевели її в режим повної бойової готовності, прибули додаткові літаки на базу в Румунії.

Військово-транспортні літаки США увійшли в закритий російськими перехоплювачами повітряний простір Грузії, а за ними летіли американські перехоплювачі, вони в будь-який момент могли прийти на допомогу.

Плюс у бік Грузії вийшли кораблі 6-го флоту США. Їхній флагман ("Mount Whitney"), який пройшов через Босфор, був озброєний крилатими ракетами. Віце-президент США Чейні мені тоді прямо сказав: ти ж розумієш, що ми насправді не питну воду привезли, а набагато серйозніший вантаж... Росіяни це теж прекрасно знали.

– За Вашою спиною – чудове, старовинне місто Тбілісі. Чи існував у ті дні план захисту столиці до останнього?

– Так-так. Ніхто не сумнівався в тому, що ми до останку зі зброєю в руках будемо захищати місто. Ми жодного разу не евакуювали президентський палац. Щоправда, кілька разів пропонували дівчатам з прес-центру опуститися у сховище. Спочатку ми отримували інформацію про те, що російські літаки вилетіли. А потім, коли наші радари відключили, одна з дружніх країн нам надавала інформацію про вильоти по телефону. Пам'ятаю, що й члени іноземних делегацій, які приїхали нас підтримати, говорили про те, що вони не сумніваються: грузини будуть захищати свою столицю.

– Ви згадали про одну "дружню країну". Україна якраз є безумовно дружньою країною для Грузії. Якою була роль нашої країни до початку і під час гарячої фази війни?

– За час війни ми збили понад десять російських літальних апаратів. Це більше, ніж Росія втратила в будь-якій війні після Другої світової, не рахуючи Афганістану. Ми це зробили завдяки ППО, у яких на озброєнні були українські "Буки" та системи "Оса". Були у нас також ізраїльські системи ППО, але вони нижчі класом, ніж українські "Буки".

Коли ми збили перші літаки, то російські льотчики відмовилися літати, і тоді в літаки сіли їхні командири. Був навіть проміжок у польотах в один день. І тільки потім в Росії зрозуміли, що у нас більше немає ППО. Ракет у нас було мало.

– А як Ви оцінюєте поведінку в ті дні чільних політиків тодішньої України – Президента Віктора Ющенка та Прем'єра Юлії Тимошенко? Він приїхав сюди у Тбілісі, був з Вами на проспекті Руставелі, а вона достатньо прохолодно реагувала на події...

– Думаю, що в першу чергу це пов'язано з тим, що у них вже були внутрішні сильні тертя і тому коли один політик робив одне, інший – протилежне. Але треба сказати, що коли ми купували українську зброю, то Тимошенко нам жодних проблем не створювала, незважаючи на наполегливі "поради" з Москви. А що стосується заяв, то я не особливо стежив, у нас тут було багато справ інших. Але, звичайно, приїзд Ющенка, як і інших європейських лідерів, сюди – був дуже важливий. І ще один момент – у ті дні і після у мене не було часу на дітей, тож вони деякий час, щоб відійти від психологічного стресу, гостювали в Криму на держдачі у подружжя Ющенків.

– Болюче питання. Чому під час війни в Грузії мала місце національна мобілізація, опозиція та преса, які зазвичай, нещадно Вас критикувалися, зайняли патріотичну позицію, а тепер частина з них звинувачують у війні саме Грузію?

– Росія не змогла здійснити свою головну, стратегічну мету – повалити наш уряд, скасувати нашу євроатлантичну геополітичну орієнтацію, не змогла взяти нашу столицю, не змогла знищити нашу державність. Її цілі не досягнуті – нафтопроводи функціонують, країна розвивається шаленими темпами, навіть після 2008 року. Це був дуже сильний психологічний удар по російських правителях – вони думали, що Грузії немає, Саакашвілі – "труп". І вже тоді, розмахуючи кулаками після бійки, Путін і Медведєв не приховували – тепер не вийшло, але ось будуть нові вибори в Грузії... У Кремлі розглядали їх як реванш. Невипадково за кілька днів до парламентських виборів вони влаштували маневри всередині і навколо нашої

Тбілісі, проспект Руставелі, 12 серпня 2008 року

території. Я думаю, що і це, на жаль, частково вплинуло на грузинську громадську думку. Зараз головна проблема в тому, щоб ми без збройного опору, в мирний час, не віддали їм те, чого вони не змогли взяти під час війни.

Якщо серйозно подумати, яка держава нам протистояла! Яка б із країн Європи вистояла перед нею? Та жодна! Тільки свого часу Фінляндія – і то їй допомогла сувора фінська зима.

Грузія – перша країна з часів фінської війни, яка не програла такій потужній армії. Всередині Грузії перебувало російське угруповання в 40–50 тисяч осіб. Постійно відбувалася ротація, в результаті – в операції було задіяно до 200 тисяч військових, кілька сотень одиниць бронетехніки. Яка країна вистояла б? А Грузія не впала! Вистояла і через кілька років стала випрямлятися. І ось тоді через "задній хід", через демократичні процедури, через вибори і за допомогою грошей (коаліція, що перемогла, отримала від Росії два мільярди доларів – це ні для кого не секрет) – вони змогли повалити наш уряд.

Фактор російських грошей зіграв свою роль. Але суспільство, яке в 2008-му вийшло і встало в мільйонний живий ланцюг, не допустить, щоб у нас вкрали те, чого не відняли війною.

Звичайно, ситуація ризикова. Головні надії – на грузинське суспільство, яке свого часу вийшло на вулиці (у 2003 році під час "Революції троянд"), і тому я ніколи не буду тримати зло на наше суспільство, навіть за програні вибори, тому що у людей були причини так проголосувати . Я думаю, що наші громадяни пішли за коаліцією "Грузинська мрія" тому, що всерйоз не сприймали наші попередження. Багато хто вважав, що це була наша (партії "Єдиний національний рух") пропаганда. Я дуже хотів би, щоб це справді було пропагандою, а не реальністю...

– Перед початком інтерв'ю я Вам подарував видану в Києві книгу Лариси Буракової "Чому Грузії вдалося" Ви її знаєте і в російському перекладі. Багато людей в Україні дуже симпатизують Грузії і почувають себе розгубленими – чи таки вдалося? Дивлячись на те, що зараз відбувається, – чи сама постановка питання не є знущанням?

– Я думаю, що у нас ще все попереду. Поки ми живі, Грузія вистоїть. У Росії попереду величезні проблеми. Згадаєте моє слово! У найближчі два-три роки їй буде дуже складно. І те, що сталося в Єгипті, деяких інших країнах, буде мати наслідки для нинішньої російської реальності. Я переконаний, що Грузія втримається, вистоїть, незважаючи на деякий відступ назад. Прямолінійною історія не буває. Вона завжди йде зигзагами. Краще, звичайно, щоб було – два кроки вперед, крок – назад. Сподіваюся, те, що відбувається, є лише кроком назад. Потім ми продовжимо свій поступ.

– Але за кілька місяців Ви вже не будете Президентом.

– Так.

– Якими будуть перші кроки Міхеіла Саакашвілі після виходу з президентського палацу? Куди Ви підете? У яку сферу?

– Залишуся в політиці. Я відчуваю великий потенціал, у нас дуже багато активних прихильників. Є великі проекти, які ми не завершили. Я погоджуся повернутися в уряд тільки за умови, якщо у мене буде можливість здійснити свої плани. Просто сидіти в кабінеті – це не моє, це мене не приваблює.

Ось зараз я ще сиджу в президентському кріслі, але це більше схоже на почесну пенсію. Особливо нічого робити. Економіка на нулі, проекти – порт, залізниця, автобани, нова система освіти, зміцнення Збройних Сил – все це або повністю або частково знято. Це не може не засмучувати. Але думаю, що це лише тимчасово.

Вахтанг КІПІАНІ,
журналіст, історик, головний редактор сайту "Історична Правда"

УВАГА: ПРОВОКАЦІЯ

ЯК РОСІЙСЬКА ПРОПАГАНДА РОБИЛА З СААКАШВІЛІ ГІТЛЕРА

Про військовий конфлікт у Південній Осетії в серпні 2008 р., в якому брали участь, з одного боку, невизнана держава Південна Осетія у союзі з Росією, а з іншого – Грузія, написано вже чимало. Але хотілося б звернути увагу на один аспект цієї війни, якому дотепер не приділяли великої уваги.

У процесі формування громадської думки громадян Росії щодо будь-яких важливих світових подій визначальну роль відіграють офіційні телевізійні ЗМІ Російської Федерації – ОРТ, РТР, НТВ та ін. Ці офіціози Кремля із перших днів конфлікту між Грузією та Південною Осетією почали активно нав'язувати своїм громадянам і світовій спільноті образ Грузії як фашистської держави і в цілому порівнювати військовий конфлікт між Грузією та Південною Осетією із війною між Німеччиною та СРСР у 1941-1945 рр., де зображувалася Грузія в ролі Німеччини (агресора), а Південна Осетія – у ролі СРСР (жертви).

У перший же день конфлікту російські телеканали називали дії грузинських збройних сил "неудавшийся грузинский блицкриг", а місто Цхінвалі – "второй Сталинград", тим самим апелюючи до історичної пам'яті своїх громадян, аби сформувати образ Грузії як агресора, що веде загарбницьку війну. 8 серпня віцеспікер Державної Думи РФ Любов Ліска порівняла президента Грузії Міхеіла Саакашвілі з Гітлером: "Він, як Гітлер, що колись напав на сплячу Росію". Лідер ЛДПР В. Жиріновскій того ж дня заявив, що необхідно "зупинити і наказати фашиста Саакашвілі".

Пряме порівняння Грузії із фашистською, ба навіть із нацистською державою, прозвучало 11 серпня у випуску новин телеканалу РТР. Глядачів запевняли, що грузинські солдати в Цхінвалі танками душать дітей і старих, витягають людей із підвалів і розстрілюють на місці.

Усіма засобами пропаганди російські ЗМІ намагалися проілюструвати "геноцид осетинського народу", який начебто здійснювала Грузія. У традиціях радянської пропаганди російські ЗМІ зображували грузинську владу як "заокеанских прихвостней" (натякаючи на зовнішньополітичну орієнтацію М. Саакашвілі на США). Водночас, апелюючи до історичного минулого, Росія підкреслювала свою "очевидну" споконвічну роль як стабілізуючого фактора на Кавказі, ясна річ, замовчуючи те, що так звана "стабілізація" – ніщо інше як загарбання Російською імперією Кавказу.

Представники російської влади намагалися зобразити дії грузинської армії дуже жорстокими і нелюдськими. Так, прем'єр-міністр Владимір Путін заявив, що грузинські вояки "живцем спалювали в сараях мирних громадян". 11 серпня президент РФ провів паралель між реакцію міжнародного співтовариства, яке в основному засуджувало дії Росії і підтримувало Грузію, з умиротворенням європейськими державами нацистської Німеччини в 1938 р., і заявив, що "Росія історично була гарантом безпеки народів Кавказу".

12 серпня – в ефірі телеканалу РТР використовувалися, наприклад, такі тези: "керівництво Грузії – фашистське", грузинські солдати "витягували людей, розстрілювали, а потім палили на вогнищі". Щоб зобразити Грузію як агресора, представники Генерального Штабу Збройних Сил РФ 13 серпня оприлюднили начебто грузинський план нападу на Абхазію.

У цей день в ефірі РТР російський психіатр Ф. Сафуанов, проводячи аналогії, заявив, що у Саакашвілі наявні психічні відхилення і в цілому його поведінка, з точки зору психіатрії, нагадує поведінку Гітлера. На пересічних представників суспільства поява на екранах вченого-медика з його "авторитетною" точкою зору діє як магія, бо вони не замислюються над тим, що і вчені можуть виконувати політичне замовлення. Тоді ж глядачам РТР повідомлялося, що грузинські танки плюндрували в Осетії могили на цвинтарях, а грузинські вояки вели вогонь по церкві, коли там ховалися люди.

Після демонстрації по телебаченню британським каналом "Скайньюз" кадрів, на яких було зафіксовано, як російська бронетехніка маневрувала околицями міста Горі, тобто вже за межами Південної Осетії, заступник начальника Генерального Штабу генерал А. Ноговіцин заявив: "Російських танків у Горі бути не могло".А наступного дня "виправився", сказавши, що це були не танки, а "бронетехніка із розвідувальною групою". За версією російських ЗМІ, війська з Росії на околицях Горі з'явилися задля міфічного "спільного патрулювання" із місцевими поліцейськими.

17 серпня автори підсумкової тижневої програми на НТВ запевняли, що під час військового конфлікту в Південній Осетії "грузинські солдати знищували всіх, хто не відповідав їм грузинською мовою". Телеглядачам нав'язувалася думка, що дії Грузії були в цілому спрямовані на дестабілізацію ситуації на Північному Кавказі, а Саакашвілі робив ставку на підтримку військ НАТО. Показали і "комедіанта" російського політикуму В.Жириновського, який натякав на політичні зв'язки М. Саакашвілі і тодішнього президента США Дж. Буша: "пусть едет к Бушу на ранчо, работает у него, готовит харчо, хинкали". А голова Державної Думи РФ у цій самій програмі порівняв президента Грузії і Гітлера, а також провів паралель між нападом Грузії на Південну Осетію і нападом Німеччини на СРСР в 1941 р. Наостанок в одному із сюжетів цієї підсумкової програми наголошувалося, що грузинська армія була озброєна США, Україною та Ізраїлем. Хоча, за всіма нормами міжнародного права, жодних незаконних дій в озброєнні грузинської армії вищезазначеними державами не було, оскільки ніяких міжнародних обмежень щодо постачання озброєнь в Грузію не існувало, однак на НТВ визначили коло тих країн, які начебто допомагали Грузії – "агресору і ворогу".

Отже, російська пропаганда активно використовувала методи впливу на громадську свідомість через проведення потрібних Росії історичних паралелей, в яких Грузія порівнювалися із нацистською Німеччиною, а грузинська влада – із лідерами нацистів.

* * *

16 жовтня 2008 р. в Москві відбулася презентація книжки "Південна Осетія – хроніка вбивства на замовлення". Під час презентації присутнім знову-таки намагалися нав'язати образ вояків грузинської армії як жорстоких окупантів в Південній Осетії. Стверджувалось, що грузинські солдати знищували мирних жителів, здійснювали геноцид осетинського народу і не вперше правлячі кола Грузії порівняли із режимом Гітлера.

Під час конференції 13 листопада 2008 р. в Санкт-Петербурзі, яка була присвячена п'ятнадцятиріччю російської Конституції, голова Конституційного Суду РФ Валерій Зоркін, підтвердив, що Росія в південноосетинському конфлікті захищала своїх громадян, яких у Південній Осетії переважна більшість, тобто виконувала конституційний обов'язок.

19 листопада 2008 р. на шпальтах російської газети "Вєдомості" з посиланням на доповідь міжнародної організації Amnesty International з'явилася інформація про те, що ця міжнародна організація визнала, що начебто саме Грузія розпочала війну проти Південної Осетії. Цю думку миттєво підхопили інші російські ЗМІ. Але, як виявилося, нічого подібного в доповіді Amnesty International не було. Як бачимо, російські медіа не соромилися використовувати методи відвертої фальсифікації, дезінформуючи своїх громадян.

Впливовим джерелом формування певного погляду громадян Росії та й представників інших країн на військовий конфлікт стали повідомлення Слідчого комітету при прокуратурі Російської Федерації і конкретно голови комітету Алєксандра Бастрикіна. Під час пресконференції 23 грудня 2008 р. він заявив, що слідство має докази того, що під час бойових дій на стороні Грузії воювали представники УНА-УНСО. Крім того, Бастрикін повідомив, що у складі грузинських військ воювали найманці із США, Туреччини і Чехії. Він наполягав, що напад Грузії на Південну Осетію був спланований і грузинська влада розраховувала на безкарність. На запитання одного із журналістів, чи не відбувалося знищення грузинського населення під час південноосетинського конфлікту, глава Слідчого комітету відповів, що такі факти йому не відомі. 26 лютого 2009 р. той самий А. Бастрикін на підсумковій колегії в генпрокуратурі РФ повідомив, що зібрані слідством матеріали повністю підтверджують факт геноциду проти осетин зі сторони Грузії. А 3 липня А.Бастрикін заявив, що слідство повністю довело факт геноциду осетинського народу з боку Грузії, розповідаючи про "підступність" грузин, які буцімто "вбивали російських миротворців, чого ніколи не було у світовій історії".

Російські танки біля порталу Рокського тунелю на території Грузії

Як бачимо, російська пропагандистська машина не соромилась вдаватися до методів відвертої фальсифікації, нав'язувала думку про те, що під час конфлікту у серпні 2008 р. Грузія виступала агресором, її солдати поводились як жорстокі окупанти, проводили геноцид осетинського народу, а Росія виконувала конституційний обов'язок по захисту громадян.

Таке трактування подій, скоріш за все, в майбутньому буде активно нав'язуватися російським громадянам зі сторінок російських підручників історії, і цей міф буде впроваджений в історичну свідомість російських громадян.

Богдан ІВЧЕНКО,
ІП

ЦЕ – НАША ІСТОРІЯ

РАБСТВО XX СТОЛІТТЯ

Українське село у Другій світовій війні

Бабуся Ликера, світла їй пам'ять, була змушена віддати в колгосп замість себе свою єдину ще неповнолітню доньку, не давши їй закінчити навіть п'ятий клас. Про медичне обслуговування годі було й мріяти. Люди могли виживати лише за рахунок присадибного господарства. Його площу влада постійно обмежувала. Відрізану від присадибних ділянок землю колгоспи ніяк не використовували, і вона перетворювалася на пустку. Фруктові дерева обкладали податками, і люди змушені були їх вирубувати. Село жило у суцільних злиднях. Грошей у людей практично не було. Щоб трохи заробити, треба було крадькома пішки сходити з кількома десятками яєць кілометрів за десять або й більше до райцентру і продати їх на базарі. За найменший непослух людей нещадно карали. ЧК, НКВС, МДБ підтримували у селян постійний, майже тваринний, жах за свою долю. Люди, яких забирали з села в районне відділення цих каральних органів, вже ніколи не поверталися. Виселення людей стало звичним ділом.

За жменьку колгоспного зерна в кишені можна було отримати кілька років таборів (відомий закон про три колоски). Не питаючи згоди, дорослих людей і навіть дітей могли відправити куди завгодно. Моєму майбутньому тестю 1941 року виповнилося 17 років. Його разом з іншими однолітками, не питаючи згоди, відправили працювати на шахти Кузбасу. 1944 року такого ж віку дівчат, не питаючи, відправили працювати на шахти Донбасу. Моя майбутня теща лише дивом уникла такої долі. Щороку село платило державі данину кров'ю, віддаючи частину свого, переважно чоловічого, населення в ненажерливу пащу ГУЛАГу. До того ж селян відверто зневажали на всіх рівнях радянського суспільства. Все це свідчило не просто про кріпацький стан села, а про його рабське становище. Тисячоліття наш народ не знав такого ганебного явища, як канібалізм, а в тридцяті роки XX століття в центрі Європи, в Україні воно набуло широкого розмаху. Чужоземне рабство Україні не загрожувало, воно вже в ній існувало у найгіршій азіатській формі. Влада грабувала і вбивала цих людей у будь-який можливий спосіб. До речі, як з'ясувалося, це був її основний ресурс, який вона намагалася чомусь якомога швидше по-хижацьки вичерпати. Щойно це сталося – Радянський Союз розвалився.

Мене завжди цікавив Музей Великої Вітчизняної війни у Києві. Від часу його заснування на початку вісімдесятих років і до тепер я кілька разів відвідував його. В одній із зал ще під час перших відвідин мою увагу привернув стенд з листівкою-відозвою до радянських солдат: "Солдати! Фашистські солдати п'ють кров радянських дітей. Ось їх прізвища..." Далі було написано тридцять прізвищ, по два від кожної радянської соціалістичної республіки. Перші два прізвища – російські, наступні два – українські тощо, включно з казахськими, туркменськими, таджицькими. Ще тоді ця листівка здавалася мені відверто провокаційною. Спроба перевірити її сприйняття іншими людьми переконала мене, що практично всім вона здавалася за своїм змістом цілком правдоподібною. Так було і на початку дев'яностих років. Та лише після двотисячного року стенд із цією листівкою з музею зник. Правда, не виключено, що тепер він з'явиться знову. Пригадую ще одну світлину з музею. На ній – руїни Хрещатика і підпис: "Таким фашисти залишили нам Київ". Далі – руїни однієї з найбільших православних святинь України – Успенського собору Києво-Печерської лаври. Від закінчення війни і до відновлення собору вже у незалежній Україні на цих руїнах завжди була табличка з написом про відповідальність німецьких загарбників за підрив собору. Якою ж була правда історії щодо Другої світової війни? Переказувати прочитане у книжках і побачене у фільмах – це й надалі блукати в темряві невизначеності. Єдина корисна справа – пригадати все почуте від людей, що пережили цю страшну війну. Але де ті люди? Давно немає в живих бабусі Єлизавети, немає моїх батьків і їхніх батьків. Немає однополчан мого батька, багатьох з яких я знав. Власне, вже немає нікого, хто справді пройшов ту війну. Лише моя пам'ять ще зберігає слова цих людей.

Село Мошняги в Одеській області – Батьківщина моїх батька і матері. Село тихо ненавиділо радянську владу. Люди, здатні на відкритий опір зі зброєю в руках, були знищені ще на початку двадцятих. Люди, здатні на спротив словом, були знищені і виселені на початку тридцятих. Залишилися лише люди, що носили цей спротив у своєму серці. Одного літнього дня, після відступу радянських військ, до села заїхала група німецьких мотоциклістів. Вони зробили привал на центральній площі села біля школи. Почали збиратися люди, з цікавістю розглядаючи німецьких солдат. Одна, ще не стара, але вже одинока жінка (у передвоєнне десятиліття вона втратила всіх членів своєї родини) винесла німцям хліб і сіль. Згодом вона заплатила за це своїм життям. Німці не затрималися, поїхали далі, а село незабаром перейшло під юрисдикцію румунської адміністрації. Гітлер розплатився з союзником за участь у війні на його боці великим шматком української землі, до якого належало і село Мошняги. Незабаром додому повернувся дід Василь – батько моєї матері. Він разом із "колгоспним стадом" приєднався до однієї з відступаючих радянських частин і разом з нею потрапив у полон до німців, які відпустили його додому. Спочатку дід Василь боявся нової влади і чекав арешту. Але нову владу він як колишній голова колгоспу не зацікавив, а односельці, які під час колективізації, тобто конфіскації землі на користь тоталітарної держави, двічі невдало в нього стріляли, мабуть, просто не дожили до приходу німців. Повернувся додому і старший брат мого батька, якого взяли до війська у перші тижні війни. Як я з'ясував пізніше, німці відпустили додому до кінця 1941 року кілька сотень тисяч військовополонених українців. Відпускали лише їх. Далі вони цю практику припинили і звільняли лише тих, хто переходив на службу до поліції чи військових німецьких частин. Вони охоче поповнювали українцями свої підрозділи, але окремі українські підрозділи за одним лише винятком не створювали. Щодо росіян та інших народів Східної Європи – їхня політика була дещо іншою. Наприклад, з росіян було створено більше двадцяти окремих дивізій у складі Вермахту і СС. Зовні в селі все залишилося по-старому. Як і раніше, люди працювали в колгоспі, і за це їм нічого не платили. Відмінність полягала в тому, що тепер в колгоспі можна було красти. Правда, в селі від румунської влади була одна уповноважена особа, яка за всім слідкувала. Якщо вона когось ловила на гарячому, наприклад, з мішком колгоспного збіжжя на плечах, то лупцювала цю людину палицею. Але радикальних заходів не вживала. За роки румунської окупації в селі не було заарештовано жодної людини. Як згадує моя мати, саме під час румунської окупації люди навчилися красти і не боятися влади. Такий ситуація залишалася в селі й після відновлення радянської влади аж до її краху 1991 року. Працювала школа, в якій викладали за радянськими підручниками. Деякі предмети не читались, бо не вистачало вчителів. Зате читались закон Божий і румунська мова замість російської. Сьомий клас мати закінчила вже за румунської окупації. При вступі до Балтського педучилища 1944 року їй зарахували той рік навчання. Відновила свою діяльність православна церква. Передачі по радіо починались зранку молитвою "Отче наш" – це вже розповідав мій старший колега по кафедрі, котрий дитиною пережив румунську окупацію в Одесі. На реставрацію великого православного собору в районному центрі Балта (десять кілометрів від Мошняг) зробила пожертву навіть королівська родина Румунії. Приватна ініціатива заохочувалась.

Знову з'явилися в селі німці уже перед приходом Радянської армії. Дорога із залізничної станції Борщі спускалася до села крутим правим берегом річки Кодими неподалік від садиби мого діда Василя. Просто в його городі німці обладнали кулеметне гніздо, що мало своїм вогнем перекривати дорогу. Біля кулемета залишили одного солдата, на декілька днів ніби забувши про нього. Через деякий час дідові стало шкода солдата, і він спробував занести йому гарячу їжу. Солдат, неправильно зрозумівши наміри діда, зупинив його чергою з кулемета в повітря. Але згодом вони порозумілись, і на ті декілька днів солдат став ніби членом родини. То був літній чоловік. Один з його синів уже загинув на східному фронті, другий ще воював. Війни солдат не схвалював, у перемогу німців уже давно не вірив, Гітлера сприймав критично. Згодом солдата забрали звідти, хоч німці в селі ще деякий час залишалися. Страху перед ними у людей не було. У сусідньому селі Оленівка – одразу через річку Кодима від Мошняг на постої стояла калмицька частина, що воювала на боці німців. А тих – боялися.

Після відновлення радянської влади дід Василь ще довго працював у колгоспі бригадиром тракторної бригади. У партію він так і не вступив. Напевно, він добре розумів усе, що діється у світі, та майже ніколи не казав зайвого. Свого часу він був першим парубком на селі – ватажком великої парубоцької компанії. У п'ятдесяті роки, відколи я його вже добре пам'ятаю, з тої компанії живим залишився лише він. Пригадую, як він не раз зі слізьми на очах згадував своїх братів – так він називав друзів своєї молодості, хоч у родині був єдиним сином. Лише деякі з його друзів загинули на фронтах Другої світової...

"Німці у нього гуляли на весіллі, а влада його так і не заарештувала", – бідкався один чоловік на базарі в Липняжці щодо свого сусіди. "Якби не німці, то цієї дороги й досі не було б", – казав один пасажир в автобусі, що якраз їхав дорогою Одеса – Київ через село Липняжку. До війни ця важлива дорога була ґрунтовою. Навіть від невеликого дощу вона буквально перетворювалася на непрохідне багно. На її будівництві при німцях час від часу, коли доходила черга, працювала молодою дівчиною моя майбутня теща. Її рідне село Новодобрянка було за десять кілометрів від Липняжки, і їх возили сюди підводами. Село Новодобрянка було невеликим – біля ста дворів. Єдиним представником німецької адміністрації в селі був староста. Він був із родини так званих куркулів. Ще на початку тридцятих років його разом з батьками виселили до Сибіру. Батьки там невдовзі померли. Йому якимось дивом вдалося перебратися на Донбас. Усією родиною, пішки, тягнучи за собою возики зі скромним домашнім скарбом, вони повернулися в село зразу після приходу німців. "А хто його призначив старостою?" – якось запитав я в тещі. "Люди обрали", – була відповідь. Був староста людиною тямущою, хазяйновитою, дбав про людей. За свою працю люди отримували від нього винагороду зазвичай частиною того, з чим працювали. Після відходу німців його родина знову повантажила своє майно на ті самі возики і, тягнучи їх за собою, подалася із села знайомою дорогою, але вже у зворотному напрямку. Час від часу до села заходили німецькі солдати з маршових відділків, що прямували на фронт. Звичайно просили у людей "млєко" та "яйкі". Люди давали продукти цілком добровільно і навіть охоче, оскільки вперше за багато останніх років всього того було вдосталь. Практично всі обмеження на присадибні ділянки за німців були зняті. Приватна ініціатива знову заохочувалася. Уже ніколи відтоді в селі не було стільки чоловіків. Повернулася більшість мобілізованих до Радянської армії в перші тижні війни, яких німці випустили з полону. Додалися ще молоді полонені українці – понад десяток (якщо визначати національність за мовою), яких німці не відпустили додому, а розселили між людьми. Ці хлопці працювали в колгоспі разом з іншими селянами.

Школа в Новодобрянці не працювала. У молоді було доволі часу на розваги. Вечорами хлопці й дівчата збиралися разом і співали або танцювали. Син старости непогано грав на гітарі, хтось із хлопців грав на гармошці. Ніколи ще в селі не звучало так багато пісень, ніколи вже вони не звучали так часто. Багато хто з молодих хлопців, хоч навряд чи вони тоді про це здогадувалися, мав попереду лише кілька років життя. Вони відспівали тоді за всі свої непрожиті в майбутньому роки. Пощастило лише тим, кого німці вивезли на роботу в Німеччину. Ці здебільшого повернулись додому. До Німеччини брали й молодих незаміжніх дівчат. Всі вони повернулись додому не з порожніми руками, на долю не нарікали, радше навпаки. До Німеччини переважно брали на роботу саме українську молодь – 3,7 млн осіб.

Уперше за багато років село за німців не голодувало. За офіційними даними, які стали відомими тільки нещодавно, німці відбирали у села лише половину того, що відбирала радянська влада, а остання відбирала все. Голод знову почав набирати обертів після відновлення радянської влади й досяг чергового апогею 1947 року, коли, за офіційними даними, в Україні загинуло від нього близько мільйона людей. І знову це були українські селяни. Після закінчення Балтського педучилища мою матір відправили на роботу в одне із сіл Херсонської області, яке опинилося в зоні найбільшого ураження голодом.

Відступаючи, німці спробували забрати полонених із Новодобрянки із собою. Зібрали всіх і повели у райцентр, куди з навколишніх сіл стягували й інших полонених. Один із наших хлопців став тікати. За ним навздогін кинувся німець. Він був уже в літах і почав відставати від хлопця, який, не зупиняючись, біг через поле до лісу, не зважаючи на команду солдата зупинитись. Тоді німець прицілився й вистрелив. Постріл виявився смертельним. Майже на тому самому місці згодом люди з Новодобрянки й поховали хлопця. Певний час полонених тримали у шкільній будівлі, але годували погано, німецька інфраструктура швидко розвалювалася. Проте німці дозволяли місцевим мешканцям приносити полоненим їжу. Кілька разів моя майбутня теща в гурті з іншими молодими хлопцями й дівчатами з Новодобрянки приносили їм харчі. Доля і далі не сприяла полоненим. Невдовзі німці відступили, так і не забравши їх з собою. Полонені знову повернулись у село. Звідти за кілька днів їх відправили на фронт. Багато хто з цих хлопців по війні обіцяли повернутися в село. Але не повернувся ніхто, швидше за все, з тих причин, що й переважна більшість забраних до війська 1944 року. Фраза маршала Жукова: "Все хохлы – предатели! Чем больше в Днепре утопим, тем меньше после войны придется выселять в Сибирь", – була не просто словами, а мала реальне втілення.

В останні мої відвідини музею Великої Вітчизняної війни повз мене молода вчителька провела гурт маленьких школяриків. "Вони грабували й убивали наших людей", – почув я окремі слова із фрази. Вони – це, мабуть, німці. Все повертається на кола свої. Естафета ненависті передається новому поколінню громадян уже незалежної України. Але чи на ту адресу її спрямовано?

Валерій ШВЕЦЬ

"День", № 110–111, 2013 р.

Закінчення. Початок на 3-й стор.

ПОГЛЯД

"ШЛЯХ ЛЮБОВІ І ВЕДЕННЯ ДІАЛОГУ"

Огляд інтернет-матеріалів про відзначення 1025-ліття Хрещення

Між тим, цей меседж Путіна був прелюдією для деяких акцентів у промові патріарха Кіріла на Володимирській гірці. Наприклад: "Огромные силы были направлены на то, чтобы разрушить эту духовную доминанту... Русская православная церковь как мать оберегала избранную князем Владимиром духовную доминанту". Домінанта – це православ'я. До речі, у своїх виступах Кіріл жодного разу не вжив слова Бог, християнство, Христова віра. "Величезні сили" в його контексті – це Захід і католики. Князя Володимира, який хрестив Русь, як відомо, до розколу християнства, інтерпретовано як антагоніста Заходу. За цим у промові розгортається тема про "второе крещение Руси за минувшие годы". Хто цей другий креститель – сам "рівноапостольний Кіріл", як він обмовився у 2011 році, чи все ж "князь" Владімір Владімірович – тут вже свобода вибору – кому більше до вподоби авто-, а кому теократія…

Наприклад, митрополиту Сімферопольському та Кримському УПЦ МП, до речі, галичанину за походженням, більше до душі російський абсолютизм. Цитую: "Мы все помним тот радостный день... Святой Руси...Вы явились нашему богоспасаемому отечеству".

А от про смаки власників телеканалу Інтер свідчить показаний зранку 28 липня великохронометражний фільм "Друге Хрещення", в якому саме патріарха Кіріла представлено, як "князя Володимира сьогодні".

На урочистій літургії на Володимирській гірці 27 липня патріарх Кіріл констатував: "Ми возвратились из Москвы. Как правило, возвращаются к себе домой". Типу зустрічайте: "Я – просто папа, ВВП – отец народов. Ми возвратились, чтобы сказать: "Ніяких ЄЕС, блудні діти, ЄЕС вам тільки снився". Цитую патріарха: "Святая Русь – это не феномен прошлого... Россия, Украина, Беларусь – это единое духовное пространство (…) Сегодня мы разделены государственными границами, но у нас одна история, одна церковь и одно будущее". Мовляв, ще князь Володимир заповідав нам 1025 років тому: "Усі в Митний союз, товаріщі"

Взагалі частотність використання словосполучень "святої Русі", "вітчизни", "народів", "багатомільйонної й багатонаціональної церкви" просто зашкалювала і виглядала як навіювання.

З коментарів політолога Костя Бондаренка дізнаємося, що в РПЦ останнім часом нібито всерйоз розглядається питання про надання Кірілу титулу "патріарха Московського, Київського і всія Русі" з тим, щоб позбавити УПЦ автономії. З іншого боку, "князь" Владімір Владімірович ніби вже почав тиснути на ієрархів УПЦ стосовно звернень до Януковича відмовитися від підписання асоціації з ЄЕС.

І на цьому місті логічно запитати: а як же на все це реагує українська сторона?. Як прореагувала наша рідна влада на зірковий бенефіс Путіна і Кіріла на святі, що на нього з кишень українських платників податків було витрачено 40 мільйонів? Як сприйняв наш бомонд проект РПЦ, закладений під політичну експансію Кремля на Україну? Цих питань в одному з інтерв'ю торкається експерт Тарас Чорновіл: "Віктор Янукович хотів зробити свій потужний ювілей Хрещення Русі, продемонструвати свою підтримку та значимість. Путін з патріархом Кірілом це йому перегадили. Зробили так, що це виглядало як їхній бенефіс. Ніби центр святкувань перебував там, де проїжджає броньований поїзд Кіріла – Москва, Київ по дорозі, а потім – Мінськ. (…) А для російського споживача Путін показав: є імперські амбіції, які будуть втілюватися". І далі Чорновіл про Януковича. Цитую: "Він це дуже добре зрозумів. Тому у його виступ була внесена поправка про те, що є іноземні церкви, які втручаються в українську політику та внутрішні справи України. Це було зроблено під кінець. У попередньому тексті такого не було. В останній момент певні люди, які враховують його настрої, це запропонували. Отака реакція жорстко ображеної людини."

Політолог О.Гарань також побачив позитив у тому, що В.Янукович напередодні 1025-ліття 26 липня на Урочистій Академії говорив про необхідність об'єднавчих тенденцій в українському конфесійному житті і висловився проти втручання релігійних центрів з-за кордону в релігійне життя України. "Це свідчить про певне дистанціювання, про бажання зберегти УПЦ МП під своїм контролем." В око журналістам впало ще декілька дрібничок, вмотивованих бажанням підкреслити власну значимість. Це і контр-обмовка про Українську Русь, і демонстративне нагородження Його Святості Патріарха Варфоломія орденом за рангом вищим, ніж Його Святості Патріарха Кіріла, і явно зайві на цьому тріумфі святості президенти Молдови та Сербії…

Але насправді за цим явно помітним роздратуванням Януковича, прохолодною зустріччю із Патріархом Кірілом, який після молебню проігнорував вірян і зник слідом за президентами – всі в різних напрямках, за цим усім приховується гра, в якій робляться не лише геополітичні, але й церковно-політичні ставки далеко не локального характеру. І всі ми були на цьому "святі" спостерігачами чергового раунду гри, в якому принаймні у своїх очах зайвджі бенефіціанти виглядали тріумфаторами. Це була їхня відповідь на "підлу змову" і підрив устоїв православ'я у самому серці Святої Русі – Києві. Особливо ж обурила обох очільників русского міра участь у "змові" Януковича, якого самі ж на престол благословили.

Про що власне йдеться? Звернімо увагу на статтю "Перспектива Любові. Як нам відзначити 1025-ліття хрещення Київської Русі?" Мирослава Мариновича, віце-ректора УКУ, і владики Бориса Гудзяка, людей, яких я глибоко шаную і вважаю моральними авторитетами. Стаття вийшла 12 листопада 2008 року. В ній у тезисній формі, спираючись на модель єдності Київської церкви, яку пропонує УГКЦ (власне, докладний опис цієї моделі можна знайти в книзі Мирослава Мариновича "Українська ідея і християнство" 2003 року) пропонуються кроки, що мали б 1025-річчя Хрещення наповнити новими символами.

"Перше, що потрібно зробити, – це розв'язати проблему визнання канонічності двох невизнаних українських православних церков. Друге, чого Україна мала б досягти за найближчі п'ять років, – це згода, що відзначення Хрещення Київської Русі є спільним святом усіх гілок її церкви. Третє, щоб між Москвою і Константинополем було вирішено, чиєю канонічною територією є Україна. На спільне святкування цього ювілею мають бути запрошені першоієрархи всіх великих церков, з якими історичні гілки Київської церкви входили в євхаристійне співпричастя, тобто Церков Константинополя, Риму і Москви. Право кожної з гілок церкви – бачити їх у себе на святкових урочистостях."

У цьогорічному передвеликодньому інтерв'ю Мирослав Маринович на питання:

— Як вважаєте: спершу мають порозумітися головні центри християнства – тоді прийде порозуміння і до Церков Київської традиції? Чи, можливо, саме з освячених берегів Дніпра має розпочатися цей процес порозуміння? – відповів:

– Поки що українським християнам найбільш реалістичним видається саме перший варіант.

Мовляв, ми – маргінали, маленькі світу цього; "ми малим ситі". Спершу "Нехай скаже німець. Ми не знаєм…". Проте саме на нашій землі визрів маленький зліпок світової християнської інтриги. Україна могла би стати "лабораторією", в якій випробовувалися б розв'язки для світового рівня. Але це завдання потребує якісно іншої духовної та політичної еліти, оскільки нинішній еліті легше й зручніше мавпувати те, що знайдено "сильними світу цього", й цим задовольнятися.

Мирослав Маринович зазначив також, що УКУ брав участь у формуванні загальноцерковного плану відзначення 1025-ї річниці Хрещення.

І що цікаво, ідею про Україну, яка б могла стати "лабораторією", в якій випробовувалися б розв'язки світового рівня, Янукович таки почув. Великою мірою цьому, певно, посприяла тінь Ющенка і палке бажання його перевершити. Логіка проста: "Віктору Андрійовичу вдалося ж покатати по Києву на своєму авті вперше за 350 років Константинопольського патріарха. А я київські розв"язки покажу взагалі усім церковним главам, хоч і новому Папі Римському". До речі, Глава греко-католиків в Україні Блаженніший Святослав (Шевчук) запросив Папу Франциска відвідати Україну з нагоди 1025-річного ювілею Хрещення Русі.

І дійсно, 22 січня 2013 року Президент України підписав Указ "Питання організації та проведення заходів з відзначення в Україні 1025-річчя Хрещення Київської Русі", яке відзначатиметься в липні 2013 року. В ці плани входило запрошення і Патріарха Варфоломія, і глав 15-ти православних церков світу, ієрархів інших гілок християнства тощо.

Можна тільки уявити, яку лють цей документ викликав у Москві. І вже у березні Януковичу було вказано, де його місце. Оргкомітет ювілею терміново був затверджений у Москві і мало не за кожним кроком Костянтинові Грищенку треба було їхати, щоб там отримувати дозвіл. Можливо, й ідея броньовика-храму на колесах, який в соцмережах порівнювався із сталінськими вагонами і в якому возили церковних ієрархів, мала вказувати Києву на його не те що світову, а так собі, регіональну перспективу. Знов, як за часів СРСР, головні урочистості мали відбутися у Москві. "З огляду на це, – пише Микола Зоряний на РІСУ, – не випадково перший тиждень червня 2013 року Патріарх Кіріл присвятив відвідинам Греції та провів переговори з Предстоятелем Елладської Православної Церкви архиєпископом Єронімом. Є припущення, що пожертва у 500 тисяч євро могла переконати останнього у важливості липневих урочистостей у Москві."

Крім цього, з джерел у церковних колах стало відомо, що Предстоятель РПЦ мав переконливі аргументи і для Глав Антиохійської, Олександрійської та Кіпрської Православних Церков. Їм було запропоновано, разом із участю у святкових заходах у Москві, 24–25 липня цього року провести зустріч з Президентом РФ для ініціювання перед ним звернення до керівництва країн Близького Сходу щодо необхідності припинення війни, відновлення миру та порозуміння між мусульманами і християнами. Це досить вагомий аргумент, враховуючи стурбованість згаданих Глав Церков військовим конфліктом у Сирії, де перебувають у полоні їхні ієрархи. Цікаво, що в момент підготовки святкування 1000-ліття християнства радянські лідери також використовували ситуацію, щоб залучити міжнародні церковні центри до підтримки так званих миротворчих ініціатив СРСР.

Відомо, що глави Антиохійської, Олександрійської та Кіпрської Православних Церков мали попередню домовленість із Вселенським Патріархом Варфоломієм щодо наміру утриматись від візиту до Москви у липні цього року. Натомість 24 липня 2013 року в Патріаршій резиденції в Чистому провулку відбулася зустріч Патріарха Кіріла з делегацією Константинопольського Патріархату, що прибула для участі в урочистостях з нагоди 1025-річчя Хрещення Русі. У склад делегації – митрополит Галльський Еммануїл, єпископ Синопський Афінагор, генеральний секретар Священного Синоду Константинопольського Патріархату архімандрит Варфоломій (Самарас), великий ієрокірикс, директор Патріаршої бібліотеки архімандрит Віссаріон (Комзіас). Позицію Константинополя у стосунках з Москвою висловив митрополит Еммануїл у відповідь на промову патріарха Кіріла. Цитую:"Ви згадали про узи, які пов'язують нас, і ці узи є воістину священними, – засвідчив він. – Ці узи пов'язують Матір-Церкву з колись Дочкою, а тепер Сестрою, і хоча можна припустити, що пуповина вже перерізана, проте цей зв'язок між нами залишається досі. Наші Церкви переживали разом і моменти величі й слави, і важкі моменти історії..."

Адепти "русского міра" про Церкву Христову в Києві навіть не згадували…

В свою чергу у посланні Вселенського патріарха Варфоломія І до українського народу з нагоди 1025-річчя Хрещення Русі, оприлюдненому на сайті Константинопольського патріархату, йдеться про те, що Вселенський патріархат вірить і використовує доступні церковні методи, спрямовані на подолання "розбіжностей шляхом любові і ведення діалогу" з тим, щоб побороти "руйнівний розкол". Тож, напевно, серед християн ніякі інші засоби, крім євангельських, не мають сили. І чим швидше це ввійде в розуміння політиків державного і церковного штибу, тим скоріше Господь прийде нам на допомогу як " Дорога, Правда й Життя".

Ольга РІЗНИЧЕНКО

Закінчення. Початок на 2-й стор.

ДУМКИ З ПРИВОДУ

БРАТНІ СТУСАНИ "ЧЕЛЯБІНСЬКИХ МУЖИКІВ":

як Росія випробовує на міцність Україну

Однією з безумовно ексклюзивних перлин російського гумористичного серіалу "Наша Russia" є приказки про челябінських мужиків. Останнім часом складається враження, що відповідальними за відносини з Україною найвище керівництво Російської Федерації призначило саме їх… ба, навіть челябінських кілерів, які роблять аж 10 контрольних пострілів.

Російські прикордонники настільки суворі, що…

…обстрілюють із вогнепальної зброї баркас українських рибалок в Азовському морі, потім розчавлюють його своїм патрульним катером, а врятованого рибалку визнають браконьєром, звинувачуючь у замаху на прикордонний російський катер і після операції саджають під домашній арешт в Єйську.

Добре, що останнім часом (причому вже після мас-медійної кампанії, до якої долучився і "ПіК") українська дипломатія почала активно вимагати від російської влади звільнити Олександра Федоровича з-під домашнього арешту! Але погано те, що челябінські мужики в російській владі поки що вперто ігнорують усі ці заклики. Бо вони ж суворі!..

До речі, інформація для роздумів: у перших числах серпня в Криму врятували 10-річну дівчинку з Росії, надувний матрац якої понесло вітром і хвилями у відкрите море. В операції задіяли катер і вертоліт Мі-8. Якби українські прикордонники були такими ж суворими, як їхні російські колеги, вони, мабуть, розстріляли б бідолашну дівчинку з її матрацом, а потім звинуватили б її разом із вбитими горем батьками у намірі нелегально перепливти в Туреччину.

Російські моряки настільки суворі, що…

…днями захопили приміщення Соціально-культурного центру в Севастополі, розташованого по вул. Частника.

Як можна було спостерігати на викладеному в Інтернеті відео, увірвавшись на територію СКЦ, озброєні автоматами (як на війні?!) російські військовослужбовці поставили умову тим, хто перебував на території будівлі: за дві хвилини залишити приміщення. Командир озброєних вояків скомандував: "Зачистити всі приміщення". Людям не дозволили навіть підійти до водогінного крана, щоб напитися у серпневу спеку. Натомість командир вояків наказав одному з підлеглих наповнити водою пластикову пляшку та дати спраглим цивільним.

При цьому ніяких документів суворі росіяни не пред'явили. На ходу вели телефонні переговори зі своїм військовим начальством, від якого мали б прибути оті документи, що підтверджують права Чорноморського флоту Російської Федерації на будівлю СКЦ.

Відчуваєте, до чого суворі російські моряки?!

Російські унітазні освіжувачі настільки суворі, що…

Точніше, ці освіжувачі для унітазів лише рекламуються в Інтернеті російською мовою. Якщо ж вірити цьому дуже свіжому винаходу ексклюзивної рекламної думки, то ці освіжувачі виготовлені німецьким концерном Henkel. Він спеціалізується на виробництві чистячих і мийних засобів, косметики та засобів особистої гігієни. Але розрахована ця чудова російськомовна реклама явно на російського споживача!

На суворих челябінських мужиків…

І як же при цьому не згадати припущення щодо можливої змови фрау канцлер Ангели Меркель і російського Президента Володимира Путіна на предмет недопущення підписання Угод про асоціацію і ЗВТ між Україною та ЄС?! Інакше важко пояснити, чому саме зараз рекламістів-креаторів відвідала ідея пофарбувати унітазні стіки в кольори українського прапора та прорекламувати цю продукцію не будь-де, а саме в Росії…

Щоправда, німецькі рекламісти-креатори відповіли на вал гнівних дописів від свідомих українських інтернет-користувачів, що зовсім не мали на увазі жовто-блакитний український прапор: мовляв, блакитний колір є "фірмовим" для продукції Henkel, а жовтий символізує лимон, яким повіє з унітаза після змивання… Та свідомі українські користувачі Інтернету не зняли підозр ані з суворих німецьких рекламістів, ані з не менш суворих російських споживачів, ані з можливих замовників клятої реклами – найсуворіших челябінських мужиків.

Ласкаво просимо в МС!

Можна запитати, до чого все це написано? Висновок простий і суворий, як і самі челябінські мужики, що на день Святого Валентина замовляють для коханих жінок замість вишуканих "валентинок", цукерок і парфумів… метеоритний дощ!!!

Щойно на офіційному сайті Кабінету Міністрів України було оприлюднено проект Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Ще не остаточно розвіялися надії на її підписання восени цього року. Отже, челябінським мужикам конче потрібно остаточно розвіяти ці надії! Розвіяти з усією суворістю, характерною для них… А для цього всі засоби згодяться – просто потрібно якнайсуворіше обходитися з м'якотілими українськими тюхтіями. А коли підписання Угоди про асоціацію зірветься, Україні тільки й залишиться, що вступити в Митний союз і ЄврАзЕС.

І нехай звикають до суворості справжніх челябінських мужиків!

А щодо самої Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, то далі буде.

Тимур ЛИТОВЧЕНКО,
ПіК

НА СПОЛОХ

Податкова заблокувала діяльність найбільшої україномовної газети країни

Від понеділка повноцінна діяльність шести підприємств, що забезпечують підготовку, випуск у світ і розповсюдження газети "Експрес", найбільшої тиражної газети країни, що видається українською мовою, – знову заблокована.

Починаючи з 16.30 12 серпня, усі ці підприємства одномоментно позбавлені можливості реєстрації податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних, що адмініструється центральним апаратом Міністерства доходів та зборів України. При відправленні податкових накладних для реєстрації повертається електронна квитанція, в якій ДПС зазначає, що документ не прийнято, у зв'язку з начебто помилкою такого змісту: "місцезнаходження юридичної особи продавця товарів/послуг, вказане у документі не відповідає інформації Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців". Утім, дані цих підприємств, вказані у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців на сайті Мінюсту та у податкових накладних, виданих цими продавцями – ідентичні. Жодної помилки, про яку зазначено у квитанції про відмову в реєстрації податкової накладної, – немає.

Проблема виникла одночасно у таких підприємств: ТзОВ "Газета Експрес", ТзОВ "Експрес Груп", ТзОВ "Фонд "Свобода слова", ТзОВ "Експрес Медіа Друк", ТзОВ "Експрес Медіа Поліграф" і т.д.

Увечері працівники фінансових відділів зазначених підприємств також провели звірку із податковими інспекціями, де перебувають на обліку. При звірці даних (податкова інспекція Франківського району м. Львова та податкова інспекція Яворівського району Львівської області), розбіжностей теж не виявлено, стан підприємств – 0 ("основний платник"), жодної заборгованості у сплаті податків до бюджетів будь-яких рівнів не існує. Також на жодному із зазначених підприємств не проводиться планова чи позапланова перевірка.

"З 1 по 15 травня ми уже зіштовхувалися з аналогічною ситуацією, – каже директор "Експрес груп" Андрій Вей. – Тоді податківці теж нам заблокували повноцінну діяльність, спочатку стверджуючи, що діють законно, а потім визнали, що жодних підстав для блокування підприємств не було. І 16 травня, після багатьох публікацій у пресі, блокада припинилась без будь-яких пояснень. Сьогодні ситуація повторилась. Але тепер ніхто з посадових осіб Міністерства доходів нічого не може пояснити. Тому наша оцінка ситуації дуже проста: дії відомства Клименка – це нова, необмежена законом чи мораллю цілеспрямована спроба тиску на редакції газет, які ми видаємо".

"Експрес"

НАША МОВА КАЛИНОВА...

ЯК МИ ГОВОРИМО І ПИШЕМО

НЕПРАВИЛЬНО	ПРАВИЛЬНО
Має насмарк…	Має нежить…
Друг у неї неудачник…	Її друг – невдаха…
Новомісяччя…	Молодий місяць (молодик; новий місяць)…
Метод обробки ґрунту…	Метод обробітки ґрунту…
Бути обузою…	Бути тягарем…
Підтвердженням останнього було…	Підтвердженням цього було…
Може, я не правий…	Може, я не маю рації…
Родословна книга…	Родовідна книга (родовід)…
Сердечна недостатність…	Серцева недостатність…
Стійка впевненість…	Непохитна (тверда) впевненість…
Здавати під заклад…	Віддавати в заставу…
Зміщати з посади…	Усувати з посади…
З таким твердженням можна зустрітися…	Таке твердження можна почути…
Величиною…	Завбільшки…
Косо, криво, лиш би живо…	Стук-грюк, аби з рук…
Птиця високого польоту…	Велике цабе (велика цяця)…
Ситий по горло…	Ситий донесхочу (по саму зав'язку)…
Существенним образом…	Істотно…
Хоч би хни…	Хоч би тобі що…
Це не грає ніякої ролі…	Це не має ніякого значення…

Підготувала Марія ВОЛОЩАК

Практичні посібники Марії Волощак **"Особливості правопису, відмінювання та походження імен", "Неправильно – правильно. Довідник з українського слововживання", "Збірник мовностилістичних порад лінгвістів, літературознавців, публіцистів", "Складні випадки правопису та відмінювання прізвищ і географічних назв"** можна замовити тел. 044-353-19-77, моб. 095-718-98-00, 068-789-59-12, e-mail: voloschak@yandex.ru

НАШІ – НАЙКРАЩІ

Українська семиборка Ганна Мельниченко – чемпіонка світу

Українка Ганна Мельниченко – новоспечена чемпіонка світу у семиборстві.

На світовій першості у 2013 році у Москві українка залишила всіх своїх суперниць позаду. В останньому виді програми – бігові на 800 м – Ганна показала 7-й час серед усіх спортсменок – 2:09.85. За це вона отримала 967 балів. А враховуючи, що її головна суперниця Бріанн Тейсен Ітон з Канади випередила Мельниченко лише на 8 десятих секунди, то наша співвітчизниця втримала перше місце. Усього українка набрала 6586 очок, що є її особистим рекордом. Другою стала вищезгадана Ітон (6530), а третьою була Дафні Шипперс з Нідерландів (6477).

Зазначимо, що Мельниченко утримувала лідерство на ЧС-2013, починаючи з другого виду.

Це перша перемога Ганни на змаганнях подібного рівня. До цього вона була третьою на Універсіаді-2007 і чемпіонаті Європи-2013 з п'ятиборства.

Українські новини

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9